

Keramika a porcelán

Charakteristika keramiky: výrobky z plastických zemin tvarované zastudena, tzn. **v mokrému stavu**

Výroba keramiky:

Základní keramické suroviny a jejich význam při vzniku střepu:

- plastické zeminy - kaolín, jíl, hlína - umožňují **zamokra tvarovat výrobek**
- křemen (zpevňuje výrobek), tavivo - živec (za vysokých teplot se podílí na **vzniku nepórovitého střepu**)

Rozdělení střepů dle savosti - savé (pórovité) a nesavé (slinuté)

Výrobní postup - tvarování, sušení, vypalování, glazování, zdobení keramiky

Způsoby tvarování - .....

Glazura - .....

Způsoby dekorování keramiky - .....

Výrobky zdobené zlatem a Pt nejsou vhodné do mikrovlnné trouby!

Dekorace se dělí podle toho, kam jsou umístěny na:

podglazurní - trvanlivá, užívá se pro .....

nadglazurní - nižší trvanlivost, malba nebo obtisky na glazuře, **nevhodné do myčky (sdírá se)**

vtavná = glazed - trvanlivá, nádobí je vhodné do .....

Rozdělení keramiky

1) **HRNČINA** - .....

Rozlišujeme: měkkou hrnčinu (užitkovou a dekorativní) a tvrdou hrnčinu - varnou (formy na pečení)

Terakota - neglazovaná hrnčina červenohnědé barvy (římské hrnce, sošky, květináče, dlažba....)

2) **BĚLINA (PÓROVINA)** - lehký výrobek se silnější stěnou, levný, užití - nádobí

3) **KAMENINA** - .....

Druhy kameniny: barevná a bílá užitková - nádobí, sanitární - obkládačky, umyvadla, WC mísy

4) **PORCELÁN** - .....

vypaluje se 2 - 3 x za vysokých teplot až 1400°C

Druhy porcelánu dle složení: **TVRDÝ a MĚKKÝ** ... v ČR se vyrábí pouze - .....

Druhy porcelánu dle tloušťky stěny střepu - .....

Speciální označení:

- **KOSTNÍ** = střep má barvu slonové kosti, je vysoce průsvitný, název podle přídavku **popela z ovčích kostí**
- **BAREVNÉ** = obsahují ve hmotě **barvitko (kovové oxidy)**, např. růžový (ČR), modrý, černý a zelený
- **VARNÝ** - zapékací nádoby
- **Hotelový porcelán** = vzor je zatavený a velmi trvanlivý, **vhodný do myček**
- **Biskvit** = porcelán **bez glazury**, matný
- **Cibulák** = porcelán zdobený modře, vzor je velmi trvanlivý - základem vzoru je **granátové jablko**

Druhy porcelánu dle použití:

- ozdobný - figurální, vázy, dózy, popelníky ..
- užitkový - stolní a varné nádobí
- technický - laboratorní, izolátory ...

Vady porcelánu:

výrobní - vady tvaru, dekoru, glazury (hnědé Fe tečky, bubbleky)

prodejní - praskliny

Zkoušení zboží na prodejně - .....

Označování jakosti porcelánu:

Thun

